

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!**

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН БОРЩІВСЬКОЇ ОТГ 2020 РІК

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Борщівська міська об'єднана територіальна громада створена
11 грудня 2016 року.

Кількість рад, що об'єдналися: **8**

Площа об'єднаної територіальної громади: **146,8 км²**

Кількість старостинських округів: **7**

Чисельність населення громади: **17 572**

КОАТУУ: 6120810100

ВСТУП

Весь світ - це інформація, і наше завдання - надавати її максимально просто кожному мешканцю, щоб він міг використовувати її з користю і самостійно приймати рішення. «Бюджет для громадян» - це інструмент, який дає змогу кожному жителю Борщівської ОТГ контролювати наповнення і витрати бюджету.

Всі ми - платники податків. На наші гроші утримуються установи соціальної сфери, розвивається житлово-комунальне господарство, будуються і капітально ремонтуються дороги та виконуються інші роботи.

Ви відраховуєте в бюджет гроші і маєте право знати, як вони витрачаються, на фінансування яких цілей направляються. Бюджет Борщівської ОТГ на 2020 рік викладений простою мовою, спрощений для пересічних громадян задля забезпечення розуміння того, як бюджет впливає на Ваше життя.

Шановні громадяни! Ви отримуєте реальну можли-

вість участі в бюджетному процесі не на словах, а на ділі. Адже чим більше людей будуть розуміти бюджетний процес та будуть залучені до його формування, тим кращий буде результат.

Сьогодні нам доводиться жити і працювати в умовах пандемії COVID-19. На період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню цієї хвороби прийнято пакет документів на підтримку платників податків, зокрема і податків, які надходять у ОТГ. Враховуючи спад активності підприємств, установ та запровадження карантину, це призведе до втрат міського бюджету у розмірі близько 1 643, 5 тис. грн, що, в свою чергу, призведе до скорочення поточних видатків. Але не маю сумнівів, що спільними зусиллями ми подолаємо всі труднощі!

З повагою, міський голова Іван КОБИЛЯНСЬКИЙ.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратить. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього, затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Напри-

клад, передача коштів районній лікарні на лікування жителів громади - з селищного в районний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на 1 рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проєкту бюджету, розгляд проєкту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратитимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проєкту рішення про місцевий бюджет. Попередній проєкт бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проєкт рі-

шення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проєкт рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Проєкт бюджету розглядається та затверджується на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення та бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки
Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

ЛИПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.
Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

РОЗГЛЯД ТА ПРИЙНЯТТЯ

В цей час попередній проєкт проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситься певні незначні зміни.
Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проєкту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

ЛИСТОПАД-25 ГРУДНЯ

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.
Як долучитись:

- Подати проєкт на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проєкти бюджету участі та голосувати за проєкти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ

ЗВІТУВАННЯ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.
Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесію, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

СІЧЕНЬ-15 БЕРЕЗНЯ

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

РОЗПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ГАЛУЗЯМИ

ПРАЦЕЗДАТНЕ НАСЕЛЕННЯ

10 889 осіб

62%

НАСЕЛЕННЯ ГРОМАДИ:
17 572 особи

ПРОМИСЛОВОСТЬ
375 осіб

переробна – 1 од.,
добувна – 1 од.,
складське господарство – 2 од.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО
254 особи

Земля
с/г призначення
9 642,2 га

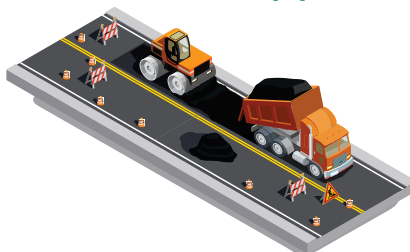
ПРАЦЕВЛАШТОВАНЕ НАСЕЛЕННЯ

4 642
особи

26,4%

СТАН ДОРІГ В ГРОМАДІ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ РЕМОНТУ

КАПІТАЛЬНИЙ
РЕМОНТ
22,9 км

ПОТОЧНИЙ
РЕМОНТ
70,8 км

ШКОЛИ
8

ДИТЯЧІ САДКИ
7

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі 10 років є:

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

В бюджеті Борщівської ОТГ на 2020 рік заплановано отримати власні доходи в розмірі 67 798,7 тис. грн.

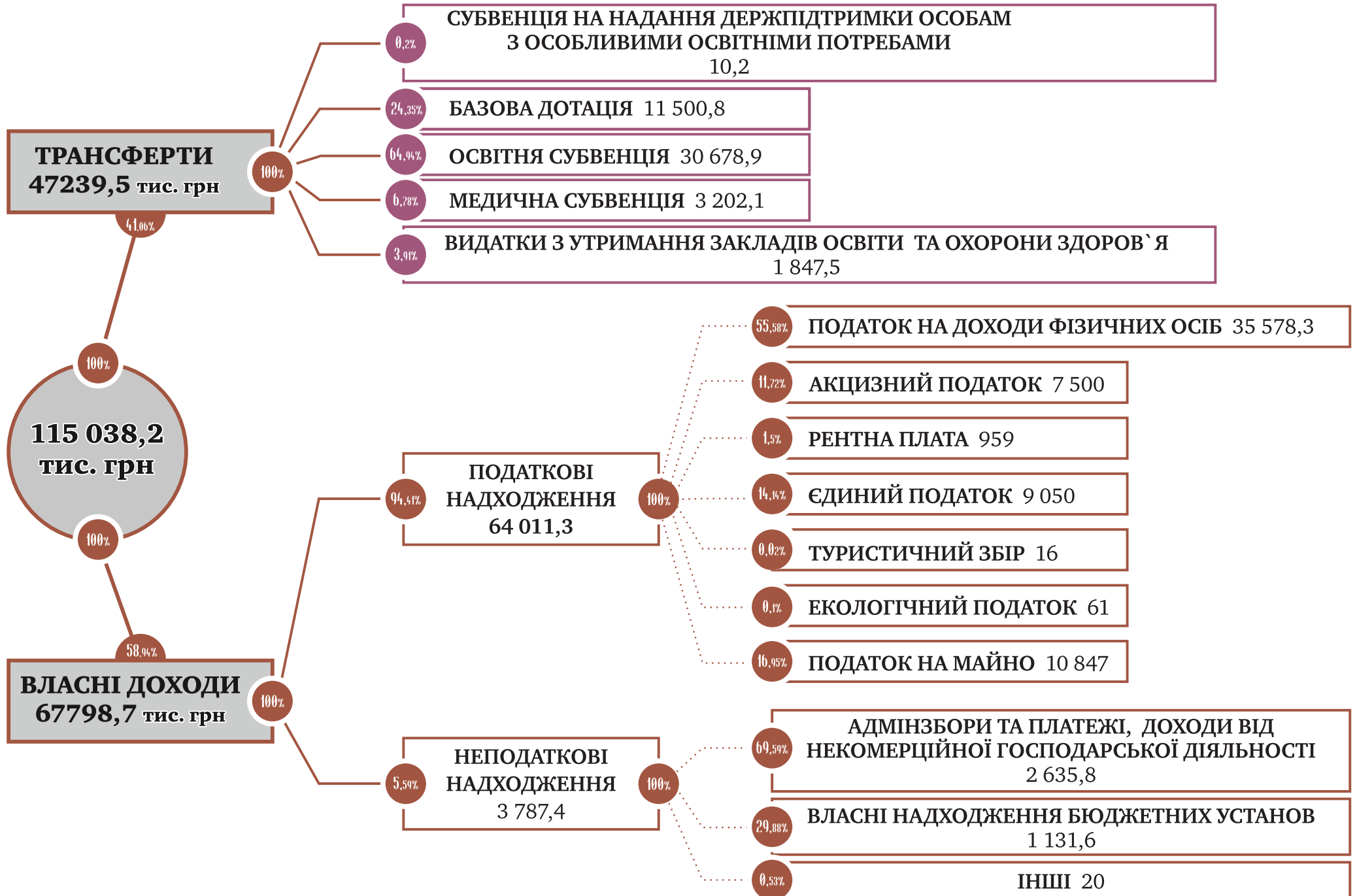
Найбільшу частку у власних доходах міського бюджету складає податок на доходи фізичних осіб – 52,5%, що становить 32 578,3 тис. грн.

Важливими складовими власних доходів бюджету громади є також:

- внутрішні податки на товари та послуги, зокрема акцизний податок з вироблених та ввезених в Україну нафтопродуктів та акцизний податок з реалізованих алкогольних та тютюнових виробів;
- податок на майно;
- єдиний податок.

Найбільшими платниками податків на території громади є установи, що фінансуються з державного та місцевого бюджетів. Щодо підприємств та організацій, то це є: ПАТ «Тернопільгаз», Борщівський РЕМ, ТОВ «Кнауф Гіпс Скала», ТОВ «Агрополіс», ДП «Чортківський лісгосп», ТОВ «Каданс», ТОВ «Елагрі Борщів», ТОВ «Партнер-Оверсіз» та понад 500 фізичних осіб-підприємців – платників єдиного податку.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

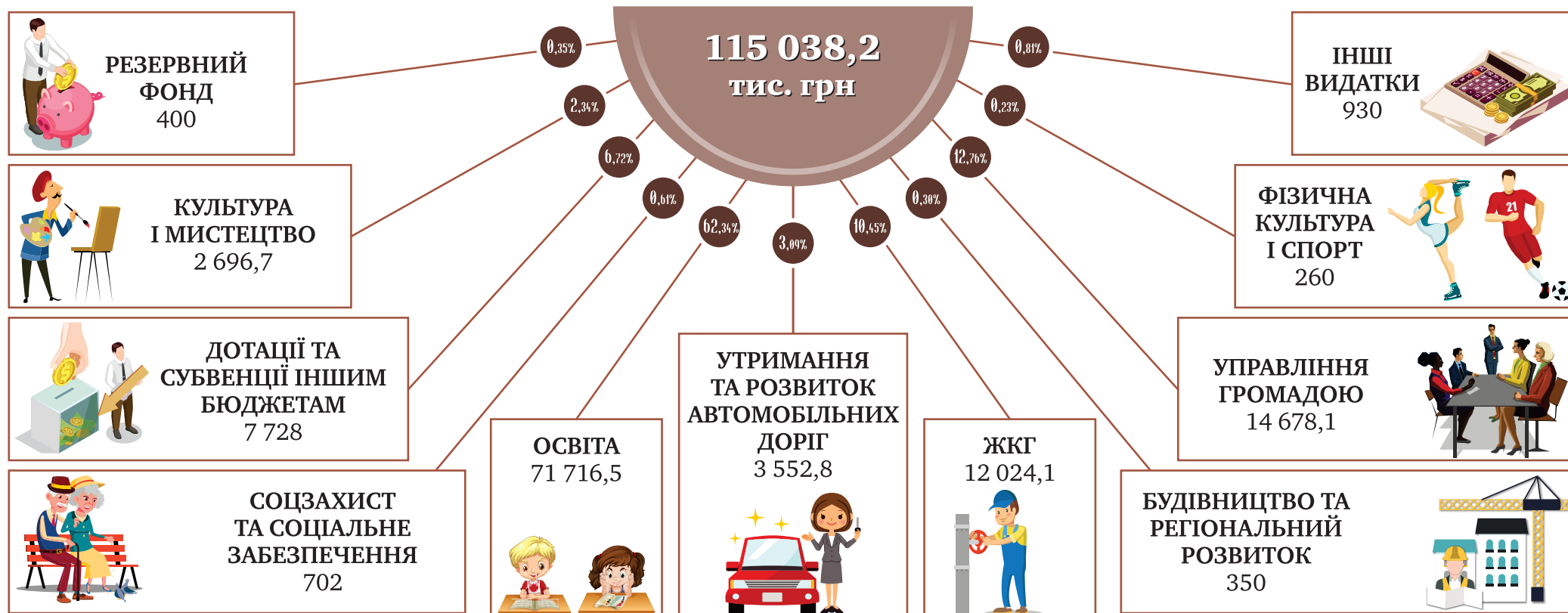
КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Загальний обсяг видатків міського бюджету визначено в сумі 115 038,2 тис. грн, в т. ч. видатки загального фонду в сумі 104 763 тис. грн, видатки спеціального фонду – 10 275,2 тис. грн, в т.ч. бюджет розвитку – 9 082,6 тис. грн за рахунок передачі коштів із загального фонду в спеціальний.

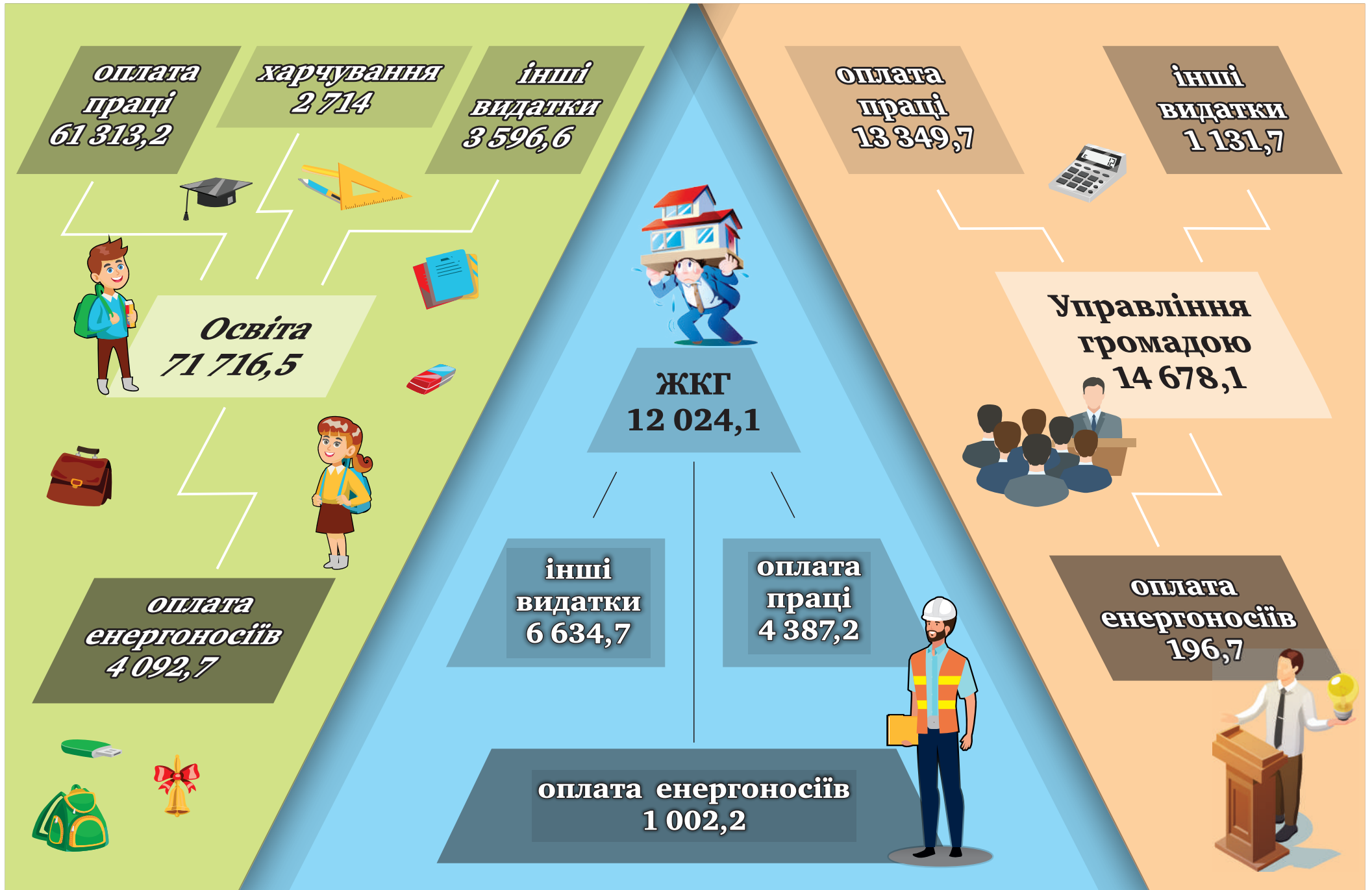
Найбільше видатків передбачено на фінансування галузі освіта в загальній сумі 71 716,5 тис. грн (62,3%); ЖКГ — 12 024,1 тис. грн (10,5%); апарат управління — 14 678,1 тис. грн (12,8%) та бюджет розвитку — 9 082,6 тис. грн (7,9%) (капітальний ремонт дороги по вул. С. Петлюри в м. Борщів Тернопільської області (ЖЕД №1) – 1 652,8 тис. грн, виготовлення генерального плану м. Борщів – 150 тис. грн, громадський бюджет – 565,7 тис. грн).

В бюджеті міської ради видатки на захищені статті передбачені в сумі 92 219,7 тис. грн (80,2%), на покращення інфраструктури доріг і тротуарів — 4 622,8 тис. грн (4%).

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ ЗА ГАЛУЗЯМИ

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ (тис. грн)

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ

Загальноосвітній заклад	Кількість учнів	Всього видатків на заклад (тис. грн)	Видатки на 1 учня (тис. грн)
Борщівська ЗОШ I-III ст. №1	435	10 377,3	23,9
Борщівська ЗОШ I-III ст. №2	206	5 825,7	28,3
Борщівський НВК «ЗНЗ I-III ст. №3 - гімназія ім. Р. Андріяшика»	508	10 254,8	20,2
Стрілковецька ЗОШ I-III ст.	168	5 572,6	33,2
Висічанський НВК «ЗНЗ - ДНЗ»	33	1 380,5	41,8
Пищатинський НВК «ЗНЗ - ДНЗ»	33	1 394,2	42,2
Циганська ЗОШ I-III ст.	115	5 100,6	44,4
Королівська ЗОШ I-II ст.	74	3 228,3	43,6
Мушкатівська ЗОШ I-II ст.	105	3 349,2	31,9
Верхняківський НВК «ЗНЗ - ДНЗ»	31	1 331	42,9
Всього:	1 708	47 814,2	28

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Бюджет розвитку громади

Бюджет розвитку громади на 2020 рік передбачений в сумі 9 082,6 тис. грн за рахунок передачі коштів із загального фонду до спеціального, із них:

На покращення інфраструктури доріг і тротуарів — 2 722,8 тис. грн.

На капітальний ремонт шкільних, дошкільних закладів — 1 775 тис. грн.

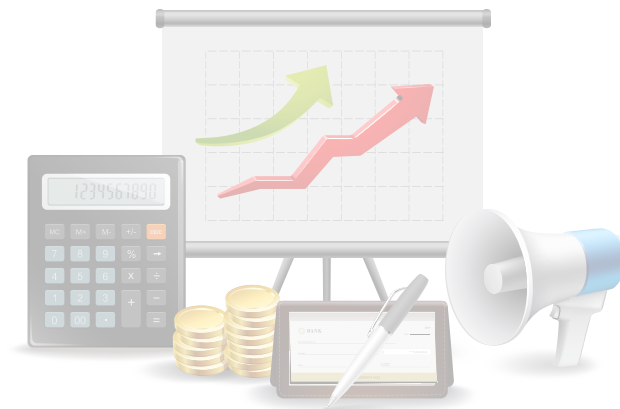
На водопостачання та водовідведення для населення міста — 1 019,4 тис. грн.

На капітальні ремонти житлового фонду — 500 тис. грн.

На благоустрій громади — 1 723,7 тис. грн.

Громадський бюджет — 565,7 тис. грн.

На виготовлення генерального плану м.Борщєва — 150 тис. грн.

ПРОЄКТИ «ГРОМАДСЬКОГО БЮДЖЕТУ»

Загальна сума коштів, передбачена бюджетом громади на реалізацію шести проєктів переможців у 2020 році складає 565 727 грн.

Перемогу отримали наступні проєкти:

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ДОЗВІЛЛЯ», м. Борщів (автор Багрій Ігор) , «Федерація шахів Борщівщини» — **106 800 грн.**

«ТУМАННА АРКА», м. Борщів (автор Андрій Присяжний) – **18 500 грн.**

ДИТЯЧИЙ МАЙДАНЧИК «ХЕППІ ПАРК», м. Борщів, Замковий ліс (автор Андрій Присяжний) – **171 700 грн.**

СПОРТИВНИЙ МАЙДАНЧИК, с. Висічка (автор Володимир Чомко) – **34 950 грн.**

«ОБЛАШТУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО ПРОСТОРУ», м. Борщів (автор Роман Домітрак) – **199 000 грн.**

ДИТЯЧИЙ МАЙДАНЧИК «ПОДВІЙНИЙ СПУСК», с. Цигани (автор Андрій Залевський) – **34 777 грн.**

Шановні мешканці Борщівської ОТГ!

У бюджеті на 2020 рік було враховано ряд пропозицій, які в 2019 році подавали громадяни, а саме:

- капітальний ремонт внутрішніх вбиралень Борщівського НВК «ЗНЗ I-III ст. №3 - гімназія ім. Р. Андріяшика»;
- придбання дитячих майданчиків в селах Цигани, Мушкатівка;
- капітальний ремонт ділянки пішохідної зони по провулку Садовому в м. Борщів;
- капітальний ремонт ділянки тротуару по вул. Б. Хмельницького в м. Борщів.

Для розвитку нашої громади важлива небайдужість та активна участь кожного з нас. Тому, щиро запрошуємо Вас подати свої пропозиції до бюджету нашої громади на 2021 рік!

Пропозиції можна надіслати на електронну пошту bor.otg.48@ukr.net або занести до міської ради в фінансовий відділ (каб. №3)!

Ми чекаємо на Ваші пропозиції та наперед за них дякуємо!

Контактна інформація:

Начальник фінансового відділу: Мельник Тетяна Володимирівна

Телефон: (096)155-19-09

Адреса: вул. Грушевського, 2 , м. Борщів, Тернопільська обл., 48702

Сайт: www.borschivrada.gov.ua

E-mail: 04058485@mail.gov.ua – офіційна електронна пошта Борщівської міської ради
bor.otg.48@ukr.net – електронна пошта фінансового відділу

Наклад 500 прим.